

YÖNETMELİK

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünden:

**DENİZ UÇAKLARI İLE HAVA TAŞIMA İŞLETMECİLİĞİ YÖNETMELİĞİ
(SHY-DENİZ)**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; sivil havacılık alanında kullanılacak deniz uçakları ile deniz, göl veya akarsular kullanılarak yapılacak hava taşımacılık faaliyetleri sırasında uyulması gereken usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; deniz uçakları ile deniz, göl ve akarsular kullanılarak sivil hava taşımacılığı yapmak üzere ruhsat başvurusu yapacak veya hâlihazırda bu işletmeciliği yapan kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek veya tüzel kişileri, taşımacılık faaliyetinde kullanılacak deniz uçaklarını, bunların uçuş ekibini ve bu amaçla kullanılan iniş kalkış alanlarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ve 10/11/2005 tarihli ve 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Acil durum: Uçuş halindeki bir uçağın uçuş emniyet ve güvenliğine etki edebilecek herhangi bir durumu,
- b) AIP: Havacılık Bilgi Yayını,
- c) ATC: Hava trafik kontrolünü,
- ç) Bakan: Ulaştırma Bakanını,
- d) Bakanlık: Ulaştırma Bakanlığını,
- e) Deniz uçağı: Su üstünde manevra yapmak üzere inşa edilmiş her türlü hava aracını,
- f) DHMİ: Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünü,
- g) DSİ: Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünü,
- ğ) ELT: Acil durum yer belirleme sinyal vericisini,
- h) Genel Müdür: Sivil Havacılık Genel Müdürünü,
- ı) Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,
- i) Hava aracı: Havalanabilen ve havada seyredibilme kabiliyetine sahip her türlü aracı,
- j) Havacılık işletmeleri: Türk tescilli hava araçları ile faaliyette bulunan tüm işletmeleri,
- k) IFR: Aletli uçuş kurallarını,
- l) İşletme ruhsatı: Havacılık işletmecilerine faaliyette bulunabilmeleri için Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce verilen belgeyi,
- m) İşletmeci: Faaliyette bulunmak üzere Genel Müdürlükten işletme ruhsatı almış gerçek ve tüzel kişileri,
- n) Kanun: 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununu,
- o) Kaptan pilot: Belirli ehliyete sahip, uçuş süresince ve su üzerinde bulunduğu sürece uçağın her türlü hareketinden sorumlu pilotu,
- ö) Kerteriz: Herhangi bir cismin yönü ile esas alınan yön arasındaki açıyı,
- p) Liman sahası: 14/4/1341 tarihli ve 618 sayılı Limanlar Kanununa dayanılarak çıkarılan liman tüzük ve yönetmeliklerinde belirtilen liman idari saha sınırlarını,
- r) MSHGP: Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programını,
- s) NOTAM: Uçuş hareketi ile ilgili görevlileri, herhangi bir havacılık hizmetine, kolaylığına, yönetimine veya tehlikesinin varlığına, koşullarına ya da bunlardaki herhangi bir değişikliğe ilişkin bilgilerden zamanında haberdar etmek amacıyla özel bir formatta hazırlanmış havacılara uyarı yayını,
- ş) Uçak: Havadan ağır, motor gücü ile seyreden kara, deniz veya kara ve denize inip kalkabilen hava aracını,
- t) Uçuş ekibi: Hava aracının sevk ve idaresinden sorumlu pilotlar ve uçuş mühendisleri ile hizmetlerden sorumlu kabin memurlarını,
- u) VFR: Görerek uçuş kurallarını, ifade eder.

(2) Bu Yönetmelikte yer almayan tanımlar için, yürürlükteki mevzuat hükümlerinde ve ülkemizin üyesi bulunduğu uluslararası sivil havacılık kuruluşları tarafından yayımlanan dokümanlarda belirtilen tanımlar esas alınır.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

İşletme ruhsatı

MADDE 5 – (1) Deniz uçakları ile faaliyet gösterecek işletmelerin; 1/6/2007 tarihli ve 26539 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliği (SHY-6A)”ne veya 14/6/1984 tarihli ve 18431 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Genel Uçak İşletme Yönetmeliği (SHY-6B)”ne göre işletme ruhsatı alması ve faaliyetleri sırasında ilgili yönetmeliklerdeki ve bu yönetmeliklerin atıfta bulunduğu diğer sivil havacılık mevzuatındaki asgari şartları sağlaması gerekmektedir.

Deniz uçağı

MADDE 6 – (1) Türk Sivil Hava Aracı Siciline ilk defa kayıt ettirilecek hava araçlarının bakım durumuna, imal yılına ve varsa önceden yaptığı uçuşlara ve Kanun ve diğer mer’i mevzuata göre Genel Müdürlük tarafından değerlendirme yapılarak tescil işlemleri tamamlanır.

Deniz uçağı pilotları

MADDE 7 – (1) Deniz uçağında uçacak pilotun, pilotluk lisanslarının yanında Denizcilik Müsteşarlığı tarafından verilen Amatör Denizci Belgesine sahip olması zorunludur.

(2) Deniz uçakları, su üzerindeki operasyonları sırasında, 12/12/1977 tarihli ve 7/14561 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan “Denizde Çatışmayı Önleme Tüzüğü” kurallarına uyar.

(3) Deniz uçağı pilot lisansı verilmesine ilişkin gerekli hususlar Genel Müdürlükçe ayrıca düzenlenir.

Denizcilik kuralları

MADDE 8 – (1) Deniz uçağı suya indiğı andan itibaren, ulusal ve uluslararası denizcilik kurallarına tabidir.

Dış hat uçuşları

MADDE 9 – (1) Ülkemizden yurt dışına veya yurt dışından ülkemize deniz uçakları ile yapılacak seferlerde, yolcu ve mürettebatın pasaport kontrolleri, giriş çıkış ve gümrük işlemleri 15/7/1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanunu uyarınca İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca tayin olunan hudut kapılarından yapılır.

İç hat uçuşları

MADDE 10 – (1) Kanunun 31 inci maddesine istinaden Türkiye Cumhuriyeti ülkesi içinde, iki nokta arasında havayolu ile ticari amaçla yolcu, posta ve yük taşımaları Türk hava araçları ile yapılır.

İniş kalkış alanları

MADDE 11 – (1) Deniz uçakları tarafından deniz, göl veya akarsulardaki kontrolsüz iniş kalkış alanlarına yapılacak olan operasyonlar kaptan pilotun sorumluluğundadır.

(2) Gürültüden olumsuz yönde etkilenecek olan konut, yataklı hizmet veren sağlık kurumları, eğitim kurumları, çocuk ve yaşlı bakımevleri gibi çok hassas kullanım alanları, merkezi sınav yapılan yerler, üreyen kuşların üreme ve kışlak habitatları gibi gürültüden olumsuz yönde etkilenen alanlar, 9/8/1983 tarihli ve 2873 Sayılı Milli Parklar Kanuna tabi milli park, tabiat parkı, tabiatı koruma alanı ve tabiat anıtı alanları ile 1/7/2003 tarihli 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanununa tabi yaban hayatı geliştirme sahaları iniş kalkış alanı olarak seçilemez. Özel çevre koruma bölgesi olarak tespit ve ilan edilen bölgelerde iniş ve kalkış alanı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının görüşü alınarak belirlenir. Doğal sulak alanlarda yapılacak iniş ve kalkışlar için ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Orman ve Su İşleri Bakanlığından izin alınması gereklidir.

(3) İçme suyu havzası olarak kullanılan göller ve akarsular ile DSİ, diğer kamu idareleri veya özel sektör tarafından gerçekleştirilen baraj ve göletler, 2873 sayılı Milli Parklar Kanununa tabi milli park, tabiat parkı, tabiatı koruma alanı ve tabiat anıtı alanlarında bulunan denizler, göller ve akarsuların üs olarak kullanılabilmesi için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Orman ve Su İşleri Bakanlığından izin alınır.

(4) Bir alanın devamlı bir üs olarak kullanılmasına yönelik Genel Müdürlüğe yapılan talepler; Genelkurmay Başkanlığı, İçişleri, Çevre ve Şehircilik ve Orman ve Su İşleri Bakanlıkları, Denizcilik Müsteşarlığı, DHMİ Genel Müdürlüğü ile ilgili resmi kurum ve kuruluşlarla yapılacak koordinasyon sonucunda değerlendirilir.

(5) İniş ve kalkış için Türk Boğazları Bölgesi, deniz trafikleri ayırım hatları, demirleme yerleri ve deniz trafiğinin yoğun olduğu deniz alanları kullanılamaz. Acil durumlarda Gemi Trafik Hizmetleri Merkezinden izin alınmak suretiyle iniş yapılabilir.

(6) Devamlı bir üs ve iniş/kalkış amacıyla kullanılacak alanının işleticisi ile varsa kontrol sahasında hizmet veren ATC ünitesi arasında hava trafik düzenlemeleri ve karşılıklı sorumluluklara yönelik bir protokol yapılarak Genel Müdürlüğe gönderilir ve uçuşlar bu protokol esasları dâhilinde icra edilir.

Güvenlik tedbirleri

MADDE 12 – (1) Kontrolsüz iniş kalkış alanlarından yapılacak yolcu alımlarında yolcular ve taşınan kargonun aranması ve taranması ile güvenlik tedbirlerinin alınması işletmeci sorumluluğundadır.

(2) Deniz uçakları kullanılarak deniz, göl veya akarsulardan kontrollü meydanlara yapılacak uçuşlarda güvenlik uygulamaları, MSHGP esas alınarak yapılır.

(3) Deniz uçakları faaliyetleri; 18/11/1981 tarihli ve 2565 sayılı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanunu ve 17/1/1983 tarihli ve 83/5949 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan “Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Yönetmeliği” ile belirlenen esaslara uygun gerçekleştirilir.

(4) Deniz uçaklarının liman sahaları dışındaki deniz alanlarındaki kontrolleri 9/7/1982 tarihli ve 2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanununa, liman sahalarındaki güvenlik denetimleri ise 25/7/1997 tarihli ve 97/9707

sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan “Sivil Hava Meydanları, Limanlar ve Sınır Kapılarında Güvenliğin Sağlanması, Görev ve Hizmetlerin Yürütülmesi Hakkında Yönetmelik”e uygun olarak yürütülür.

Uçuş kuralları

MADDE 13 – (1) Deniz uçakları ile düzenlenecek uçuşların, uçuş planlarını sunma, uçuş kayıtlarının tutulması, VFR/IFR uçuş usulleri, hava trafik kontrol usulleri, NOTAM usulleri ve benzeri konularda Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı kuralları ile Türkiye AIP’inde yer alan usul ve esaslar uygulanır. Bu usul ve esaslar dışında gerekli hallerde Genel Müdürlük tarafından ilave tedbirler uygulanabilir.

(2) Türkiye AIP’inde ilan edilen CTR, TMA, MTMA gibi kontrollü sahalar ve hava koridorlarına girmeden yeterli süre öncesinde işletmeci tarafından ilgili hava trafik kontrol üniteleri ile temas kurularak müsaade alınması gereklidir. Müsaade alınmadığı sürece kontrollü sahalara girilmez. İlgili ATC ünitesinden müsaade alınmadığı sürece aletle alçalma, standart aletli kalkış ve geliş usulleri ile meydan trafik paternleri ihlal edilemez. Türkiye AIP’inde yer alan hükümler çerçevesinde uçuş planları sunulur ve kapatılır.

(3) Deniz uçakları ile akrobasi ve gösteri uçuşu yapılması ile gece su üzeri iniş ve kalkış yapılması yasaktır.

(4) Deniz uçağında, deniz telsiz VHF bandında haberleşme imkânı sağlayan VHF-DSC aygıtının bulundurulması mecburidir.

(5) Deniz uçaklarında; seyrüsefer yapılan bölgelere ait deniz haritaları ile onaylı can yeleği, ELT cihazı, yeter sayıda el maytabı, duman kandili, paraşütlü işaret fişeği ve gerekli haberleşme cihazları bulundurulmalıdır. Deniz uçağı pilotu, Seyir Hidrografi ve Oşinografi Dairesi Başkanlığınca hazırlanan ve ilan edilen denizcilere ilanları ve seyir duyurularını kesintisiz takip eder.

(6) Kullanılacak deniz, nehir, göl su alanındaki akıntı hızının saatte 5.5 km’yi geçmemesi gerekir.

(7) Askeri havaalanlarının kontrol sahası içerisinde yer alan su üzeri iniş alanlarına uçuş planlanması durumunda, işletmeci tarafından uçuş planı çekilmeden önce Genel Müdürlük tarafından yayınlanan uçuş izninde bildirilen irtibat numaralarından ilgili askeri birlik aranarak icra edilecek uçuşa yönelik tahdit olup olmadığı teyit edilir. Bu teyidin alınması ve uygulanmasından uçuştan sorumlu kaptan pilot ve işletmeci sorumludur.

(8) Otel, tatil köyü gibi yerlerin önlerine iniş yapılırken, emniyet mantarları ile çevrilmiş alanların dışına inilmeli, taksi halinde iken bile yüzme alanları ihlal edilmemeli, otellerin önlerine yanaşırken motorlu deniz araçları için mantarlarla işaretlenmiş kulvarlardan taksi yapılmalıdır.

(9) Halka açık yüzme alanlarından aşgari iki deniz mili açığa inilir. İniş yapılmadan önce planlanan iniş yeri üzerinde deniz trafiğini tespit etmek amacıyla keşif yapılır. Bu keşif, en az bir meydan turu şeklinde yapılır.

(10) İniş ve kalkışlarda karşılaşılabilecek olan iki uçaktan, deniz üzerinde veya kalkışta olan uçağın geçiş üstünlüğü ilkesi vardır.

(11) İniş ve kalkışlarda tehlikeli durumlara sebebiyet vermemek için, kerteriz alarak inilir.

(12) Turistik oteller bölgelerindeki botla çekilen paraşütlere ve diğer uçan cisimlere bırakılması gereken mesafe, paraşüt ve/veya diğer uçan cisim merkez alınarak minimum 2000 fit’lik (600 m) dairesel alanın dışında yapılır.

(13) Hava sahası güvenliği açısından, hava savunma üniteleri deniz uçaklarına gereksiz reaksiyon gösterilmemesi amacıyla deniz uçakları tarafından doldurulacak uçuş planları adres hanesine “LTAAWYX” AFTN adresi eklenir.

(14) Deniz uçakları ile her türlü atık, tehlikeli madde ve konusu suç teşkil eden maddenin taşınması yasaktır.

Uçuş izinleri

MADDE 14 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında yer alan hava araçlarının, deniz, göl ve akarsulara iniş ve kalkışları için Genel Müdürlükten izin almaları gerekmektedir. İzin için, uçuş izin talep formunu eksiksiz doldurularak uçuştan en az on gün önce Genel Müdürlüğe gönderilir. Genel Müdürlük, ilgili kurum ve kuruluşlarla koordine ederek uygun bulunması halinde, uçuş iznini yayımlar.

(2) Denize iniş/kalkış düzenleyen hava araçları, Genel Müdürlükten izin almadan uçuş düzenleyemez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

İdari yaptırımlar

MADDE 15 – (1) Bu Yönetmelikle düzenlenen hükümlere uymayan işletmelere Kanununun 27 ve 30 uncu maddelerinde belirlenen idari yaptırımlar uygulanır.

Yürürlük

MADDE 16 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sivil Havacılık Genel Müdürü yürütür.